

გზნი ავთანა

გაზეთის ფასი:
 წლიურად 15 მან.
 ნახევარი წლით 8 მან.
 თვიურად 1 მან. და 50 კ.
 ცალკე ნაწილი უფირი ძაწ.
 ფლიტი ხელის მოწოდებას გაზეთის ფასი უთავიანთ ნაწილსადაც გადამიხადონ. ხელის მოწოდებას 5 მ. სამი თვის შემდეგ კიდევ დადარჩენილ სმარტობის პირველად.

გაწევა და ანგარიხი იმყოფება თბილისის მ. ხ. მიმალაძის ს.

№ 5

ყოველდღიური საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი.

№ 5

მ ო წ ო ღ ე ბ ა

ქართველი ხალხი განურჩევლად წოდებისა და მდგომარეობისა ესწრაფვით დაიმუშავოთ ყოველივე ნაკბრი თავისუფალი ადგილისა, დაეხმარეთ ერთმანეთს, დასთესეთ საჩქარო უფრო პური, სიმინდი, ქერი, ფეტვი, კარტოფილი და ბოსტნეული, რომ ერთმა თავი დააღწიოს უსამართლო კარზე მომდგარ სიმშინელს. თუ ჩვენი მოსავალი არ მოგვივიდა, უბედურება ელის ერს. არ დაზოგოთ ფული და შრომა, რომ უზრუნველ ჰყოთ თქვენ თქვენი თავი და თქვენი ოჯახი. სხვისი იმედი ნულარ გაქვთ.

მამული შეიღწე!

დედასწავლი მოძინეტი განსაკუთრებულს სრავებს ითხოვს. შემოიტანეთ თქვენი წვლილი ერთგულ-დემოკრატიული პარტიისათვის. შემოწირულება მიიღება „ჩვენი ქვეყნის“ რედაქციის კანტორაში.

სამართლომ აკოვნულ-ღამო-კრახიულ

პარტიის მთავარი კომიტეტი მოუწოდებს პარტიის ყველა წევრებს მკაცრად შეკრან კავშირი პროვინციაში — როგორც ქალაქებში, ისე სოფლად.

ელმბრო „რადიუმ“ თიბარი

სუთშაბათიდან, 13 აპრილიდან საუცხოო პროგრამა.
რუსეთის დიდი რევოლუცია. პეტროგრადის ამბები 2 ნაწილი.

გარისონის ტყუპი

ნორდისკის მხატვრული დრამა 3 ნაწ. გარისონის და ევა ტომსენის მონაწ.

ელმბრო ამპირ თიბარი

სუთშაბათიდან, 13 აპრილიდან საუკეთესო პროგრამა.
რუსეთის დიდი რევოლუცია. პეტროგრადის ამბები 2 ნაწ.

მაცვალეზულნი სლუგან.

დრამა 5 ნ. გრუზინისა, ბენურისა, ბეკნაზაროვისა და კრაივსკაისა მონაწილეობა.

შ ა ბ ი ა მ ა ნ ი

და საჭმლისათვის ღვინისქვის სიმკავე იეიდება „კავკასიაში ტენო-ქიმიურ წარმოებათა ამხანაგობაში“.

ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ ქალაქის საუბნო ერთობები საუბნო სასურსათო კომიტეტის დასრულებით დასრულდა კვირას, 16 აპრილს, დიდის 9 საათზე. ქალაქის ცენტრალური ნაწილის ერთობა მოსდება მუშათა დეპუტატების საბჭოს კლუბში, — სელმძღვანელებით დასრულდა 3. ვ. თაღაკაძე და 5. ი. მისიძე; საბნო ნაწილის — რეალურ სასწავლებლების დარბაზში, სელმძღვანელებით ლ. ვ. ხმაღაძე და ი. ზ. კახაბაძე, გადმა ნაწილის ზირული უბნის (არქიელის მთა და ჭომა) სასოფლო სამეურნეო მკალის დარბაზში სელმძღვანელებით — გ. ს. სვანიძე და გ. დ. ტუცკაი; მეორე უბნის (გაღმა მხარის დანარჩენი ნაწილი, წითელ ხიდის აქეთ). ქართული კომისიის დარბაზში, — სელმძღვანელებით ვ. ვ. კანდელაკი და ვ. ზ. მოსევილი.

სასურველია ყოველმა მოქალაქემ განურჩევლად სქესის მიხედვით მონაწილეობა არჩევნებში და მათ მოახდინოს თავის მოქალაქეობრივი ვადა.

ღ ღ ე ს :

წერილები:
 ჯ. ომის კითხვა.
 წ. თბილისი — გულბერკეილია?
 ირ.—რა გვერია.
 ს. ე—ნა — იმერეთის სამღვდლოების კრების გამო.
 თ. მთავრამიძე — ქ. შ. წ. კ. გ. ს. ზ. გაზეთის საყურადღებო.
 ქართული პრესა.

ცნობები:
 დეგემები: ახალი მთავრობა, რევოლუციის ამბები, მღვდლები ბერ-ლინი.
 ახალი ამბავი.
 კავკასიის კომისარიატის მოწოდება.
 წერილი ჯარიდან.
 მოწერილი ამბები.
 უკანასკნელი ამბები.
 რუსეთი.
 უცხოეთი
 ეურნალ გაზეთებიდან.
 კონსტიტუციონალურ დემოკრატიულ პარტიის ყრილობა.
 ომის დებულება.
 მილაუკოვის შეცნალება
 საპასუხო წერილი.

ჩვენი გაზეთი

წლის დამთავრება დღის 12 მან.
 გადახდა შეიძლება ნაწილნაწილად.

კვირას, 16 აპრილს საღამოს

შვიდ საათზე ქალაქის სამკითხველოში
 დანიშნულია ქალთა კლუბის წევრთა კრება.

მეის კითხვა.

რუსეთის სახალხო თავისუფლების პარტიამ ომის შესახებ თავის სიტყვა სთქვა. პ. მილაუკოვი, როგორც ძველ რუსეთში, ისე რევოლუციურში, მოითხოვს ომის უსათუოდ გამარჯვებით დამთავრებას, სტამბოლ-დარდანელის რუსეთის ხელში გადმოსვლას და, თუ რუსეთში ომი მოიგო, პრუსიას იმ კონტრიბუციის შეწყობას, რომელიც უდრის მოპირდაპირის მიერ მოყენებულ ზარალს. მაგრამ კიდევ პარტიის მრწამსი საქმარის არ არის ომის კითხვის გადასაჭრელი. რუსეთის მუშათა საბჭო მოითხოვს უნებყო, უკონტრიბუციო ზავს და ომის რაც შეიძლება. მალე დაბოლოვებას. ასეთა ამ ორმიმართულების თქმა, მიმდინარე ომის შესახებ.

მადგენლის დიდის დაკვირვებისა და დაფიქრების შემდეგ უნდა იყოს წარმოთქმული ან დაწერილი. კავკასიის ერების ინტელიგენტებს მით უმეტეს ეს უნდა ახსოვდეთ ეს აზრი, როდესაც ისედაც რთული დამოკიდებულება აიწყნა იწყნა. თორემ ისეთ წერილს, სომხურმა გაზეთმა „მშავკა“ რომ მოათავსა და შემდეგ „სავე“ სლოვომ“ გადაეძღა, უფრო გამაწვევებს ერთა შორის დამოკიდებულებას. „მშავკა“ მოჰყავს ცნობები დასუსტებულ, ზოგიერთ დაბა-ქალაქში ქართველთა სისტემატიურად ვითომ და „სოციალისტურ გამოსვლების შესახებ. გაზეთი ეწყარება კერძო კორესპონდენტების ცნობებს, რომელთაგან ერთი „მშავკა“ სიტყვად „ოფიციალურად“ მოსვლია ევის კაბოსის მითარს. გაზეთი, რომელიც მთელი სომხობის ეროვნულ პარტიის ორგანოდ ითვლება, უნდა უფრო ახლოს მავ ვარ ცნობების მოათავსებას, თუნდაც ერთი და ორი მათგანი მართალიც იყოს. წარმოიდგინეთ ბნო მშავკა, რომ ჩვენ გვაქვს ცნობები ზოგიერთ ადგილს სომხების ნამდვილ პროვოკატორულ გამოსვლებს შესახებ და ისეთი ცნობები რომელიც მარტო ენისკომპოზის მიერ კი არ არის შემოწმებული, არამედ ადგილობრივ ორგანოს მიერ მართლაც და ოფიციალურად შემოწმებული. მაგრამ მიუხედავად ამის ჩვენ არ ვაქვეყნებთ კახეთიდან, ქართლიდან და ბორჩალოდან მოსულ ასეთ-გვარ ცნობებს, ვინაიდან იმ პროვოკატორულ საქციელს ვერ მივაწვდით მთელი სომხობის სისტემატიურ ცდას ამ სფეროში. მაგარი საქციელი შეიძლება ჩადენილია კერძოდ და მასში არავითარი პილია არ მიუძღვის მოწინავე სომხობას.

მეტე სიფთხილი, მეტე დაკვირვება, რათა ასეთი შემოწმებული ცნობების გამოკვეთება ამ გაამწვევის ანერ კავკასიის ერთა შორის განწყობილება, რაც ძალიან ავნებს რევოლუციის საქმეს.

წ. თბილისი.

გულბერკეილია?
 საერთოდ მეტად დიდი დაკვირვება სჭირია ერთი მეორის ახლო მცხოვრებ წერილს და დამონებულ ერთა ინტელიგენტობას. ყოველი სიტყვა ამა თუ იმ ერის წარმო-

მადგენლის დიდის დაკვირვებისა და დაფიქრების შემდეგ უნდა იყოს წარმოთქმული ან დაწერილი. კავკასიის ერების ინტელიგენტებს მით უმეტეს ეს უნდა ახსოვდეთ ეს აზრი, როდესაც ისედაც რთული დამოკიდებულება აიწყნა იწყნა. თორემ ისეთ წერილს, სომხურმა გაზეთმა „მშავკა“ რომ მოათავსა და შემდეგ „სავე“ სლოვომ“ გადაეძღა, უფრო გამაწვევებს ერთა შორის დამოკიდებულებას. „მშავკა“ მოჰყავს ცნობები დასუსტებულ, ზოგიერთ დაბა-ქალაქში ქართველთა სისტემატიურად ვითომ და „სოციალისტურ გამოსვლების შესახებ. გაზეთი ეწყარება კერძო კორესპონდენტების ცნობებს, რომელთაგან ერთი „მშავკა“ სიტყვად „ოფიციალურად“ მოსვლია ევის კაბოსის მითარს. გაზეთი, რომელიც მთელი სომხობის ეროვნულ პარტიის ორგანოდ ითვლება, უნდა უფრო ახლოს მავ ვარ ცნობების მოათავსებას, თუნდაც ერთი და ორი მათგანი მართალიც იყოს. წარმოიდგინეთ ბნო მშავკა, რომ ჩვენ გვაქვს ცნობები ზოგიერთ ადგილს სომხების ნამდვილ პროვოკატორულ გამოსვლებს შესახებ და ისეთი ცნობები რომელიც მარტო ენისკომპოზის მიერ კი არ არის შემოწმებული, არამედ ადგილობრივ ორგანოს მიერ მართლაც და ოფიციალურად შემოწმებული. მაგრამ მიუხედავად ამის ჩვენ არ ვაქვეყნებთ კახეთიდან, ქართლიდან და ბორჩალოდან მოსულ ასეთ-გვარ ცნობებს, ვინაიდან იმ პროვოკატორულ საქციელს ვერ მივაწვდით მთელი სომხობის სისტემატიურ ცდას ამ სფეროში. მაგარი საქციელი შეიძლება ჩადენილია კერძოდ და მასში არავითარი პილია არ მიუძღვის მოწინავე სომხობას.

რა გვჭირის.

სასურსათო საქმე მოელს რუსეთში მწვედ სდგას. ყოველ დღიური გამოცემები იტყობინებინ, რომ წრეულს გასულ წელთან შედარებით ხალხს მტი განსაცდელი მოელის, რადგან ბევრი მამული დაუთეს-დაუმუშავებელი რჩება. აი რას სწერს ეტიკონური კორესპონდენტი „რუს. სლოვო“-ს მდგომარეობა სტრიოხულია.

ხალხი რევოლუციის გრივალმა ისე გაიტაცა, რომ იგი ვერ ხედავს მომავალ უბედურებას. ადგილობრივ აღმ. კომიტეტის გამოკვლევით პური არ დაუთესიათ 150 ათას დსეტინაზე, რომელზეც დაახლოებით 1 მილიონ ფუთ ხორბლის მოწევა შეიძლება... თითქმის ასეთივე ხასიათის ცნობები არის. ირკუტსკის გუბერნიიდან. „შემოლომა რომელიც რუსეთს ემუქრება, არც განაპირა ქვეყნებს დასტოვებს ურისგეთა. კავკასიაში სანოვანის ნაკლებობა კარგი ხანია საგრძნობი შეჩენა. ამ ორი წლის განმავლობაში ამიერი კავკასია ჩრდილოეთ კავკასიის პურის ბედელს შეჰყურებდა იქიდან ეზიდებოდა პურს დამუშავის დღეებში. საქართველო გასულ წლებში „შემოლომა“ დი-ერ სტიქიას სტავროპოლის და კავკასიის მინდვრებზე გადაარჩინა. „შემოლომა“ ამ მიმდინარე წელს უფრო სიმკაცრით მოგვ დგა. ჩვენში მიწის გამოფიტვას, უფრო-ტდება ის დამღუპავი მოვლენა, რომ ბევრი მიწა დაუთესავი რჩება. რა ღონე უნდა ვიძიოთ? პროექტები ათასია, მაგრამ რა არის ამ ყველ უფრო შესაძლო? სხვათა შორის აი, რა:

უნდა შესდეს ადგილობრივი სასურსათო საქმეთა კომისიები, ეს კომისიები გამოიკვლევს, თუ რამდენი ხორბალი იქნება აუცილებელი ადგილობრივ საქირებისთვის. კოპაჩატეგებმა სავითო თითობირი უნდა მოახდინონ და ის თანხა, რომელიც დასტავრდება ხორბლის შექმნას, გასულ წელს კოპაჩატეგებმა დიდი დახმარება აღმოუჩინეს და ხალხს, ეკვი არ არის წელს უფრო ინტენსიური იქნება მათი მოქმედება. საქირთა აგრეთვე დროზე იმის გაგება, თუ როგორი მოსავალი იქნება ჩრდილოეთ კავკასიაში. რჩება თუ არა იქ მიწები დაუთესავი... შეიძლება თუ არა კავკასიაში რომელიმე სხვა ქვეყნიდან ხორბლი ულის შემოზიდვა. აგრეთვე აუცილებელია საქირთა, საჩქაროდ იმის გამოკვლევა თუ რა ზომის მიწა დარჩება ჩვენში დაუუმუშავებელი.

ჩვენის აზრით შესაძლო იქნება, რომ დაუთესვად დარჩენილი მიწები საე. ორობო ამ სახელწოდება საგრონომიო დაწესებულებებმა დაამუშაოს, რისთვისაც მას საქირთა მუშა ხელი მშართველობამ უნდა მიაშველოს.

დროზე უნდა მივიღოთ ზომები, თორემ „შემოლომა“ უკვე გვიანებებს თავის სახარ სახეს.

თბილისში პურზე ბარათები შემოულიათ, არც ქუთაისის უზრუნველ ყოფილი. დროზე საერთო ძალით შევებრძოლოთ კარს მომდგარ სახალხო უბედურებას.

ირ დი.

ქართული პრესა
 კავკასიის კომისარიატის მოწოდება.
 ამ მოწოდების შესახებ ჯერჯერობით მხოლოდ ორმა გაზეთმა მოასწრო თავის აზრის გამოთქმა და ორივეს აზრი ერთია: კომისარიატს დღესვე გარკვევით უნდა გამოეშვარავეთა თავისი უსებდლება ეროვნულ კითხვებზე ამირ კავკასიაში.

გაბ. „საქართველო“ აღნიშნავს რა ამის, სწერს:

ამირ კავკასიის კომიტეტის საშოკედლო გეგმა პასუს არ გამოუყვებს იმ მთა-

ები გამოცემისაგან განათვისუფლონ, რადგანაც მათ მიზნით აჭერთ ორგანიზაციები შეიქმნა და სახელად გლეხები მიწვევით ყინების დისკუსიები გახდა.

— ქალაქის საბჭოს, რომ უფრო დემოკრატიული სახე მისცემოდა, ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტის შემადგენლობას კიდევ მოუპატეს: ორი წარმომადგენელი სამხედრო უწყებიდან, ორი ქალაქის მცხოვრებლებიდან და თითო პოლიტიკური პარტიებიდან. აგრეთვე დაადგინეს, რომ კომიტეტში მონაწილეობა მიიღონ სარბიონო კომიტეტების წარმომადგენლებიც.

— ახლო მახლო სოფლებში სრული მყოფლობა სუფევს კომიტეტის მუშაობით დემოკრატიის რეჟიმს დღით დღე მიკრძება.

საქანდარი.

წერილები ჯარისგან.

ვის გინახათ ბრძოლის ველი, თვალუფრევად ცეცხლის ხახვზე სიკაცხლით სახე ახალგაზრდები ალვის ხეებით რომ აიან გამოწერებულნი.

ვის გინახათ გახსნაგებული ბრძოლა, დაურბული ცეცხლით აგნებულ ტყვიან ცეცხლით რომ აფენს ძირს გმირ მებრძოლებს...

ვის გსმენიათ ზარბაზნის ყუბარების ხმათა დრავილი, რომლის შიშით თავზარ დატყვნილი ფრინველები და მცველები კი თავის მსგავსობის სტოგებზე და ვარბიან, ვარბიან შორს, რომ თავი შეაფარონ გლეხთაგან ტყვესა და ღრეს.

და გინახათ ვეფხვის სიფთხით გაშვებულ გმირი ჰაბუკები, რომელნიც შეუღრტლად ცეცხლისაგან მოშორებინან? მათ რომ უკან ყვავი-ყვანები და სვავები მისდევნენ ლეშის საიგილად!

და თუ გინახათ, ალბათ, მოსმენდით თავ გაქუჩილთა, ხმშტზე წამოვარდნილი გულის სიღრმედა აღმოხეთქილ უკანასკნელ დამარცხდელ ხმსაც, „სამშობლო...“

სამშობლო!... უკანასკნელი ამონაკენისი გაგმირულ მებრძოლის, უკანასკნელი ანდერძი ამხანაგებისადმი, რომ მედგრა დაიკენ იგი, არავის შეაძლებია, შედამ მის ემსახურონ.

არის კიდევ სამსახური ამაზე უწინდესი? არის მოვალეობა რწმუნისადმი, რომელმაც ასეთი სამსახური დამრდლოს?! და ვისაც ეს არ ესმის, იგი უბედურია, იგი მოღალატეა თავის ოჯახის, თავის მშენს და იმ მებრძოლ ძმთა, რომელნიც მსხვერპლად ეწირებან ქვეყანას, თავის სამშობლოს.

და ვინც ამას ვერ გრძობს, ან არ უნდა იგრძნოს, იგი სამარტოა. სამარტო მობრძოა.

არაფერ ვიშლის შენს ღმერთს სცემდე თავყენს, მასზე ლოცოვლობდე და დაწოლის უფლება არავის აქვს, მაგრამ შენს ქებთა შორის უმთავრესი ადგილი დაუთმე შენს სამშობლოს, თუ გინდა დაიცვა პატრიოტული შენის ოჯახისა.

და არაფერ ათავებინე შენს, ჩვენს საოცრებო საქართველოში, რომელნიც ჩვენი საერთო ოჯახისათვის ზრუნვის საქართვება ვერა გრძობდნენ.

განაღებულნი საქართველო ვერ შეიტვისებს მათ. ისინი ხორც-მეტი იქნებიან თივისუფალი საქართველოში.

ჯარ. კაცი. ნიკ. ასათიანი.

უკანასკნელი ამბები.

პეტროპოლისი და დატუსაღეს რომდენიმე გადაცემული პირი, რომლებიც ოფიცრების ტანისამოსში ძველი რეგემის სახარგებლოდ აგიტაციას ეწეოდნენ. დატუსაღებულთა შორის არის კავკასიის მინსკისა.

— ქ. კანკეტი პოლოში ქალაქის მოურავმა კონსტანტინე ტუსევიჩმა თავი ჩამოიღო. მიზეზად მასხრულენ მის მოქმედების წინააღმდეგ ახალგაზრდობის ამხედრებას.

— ქ. ნოვოჩერქასკიდან იწყებიან, რომ აღდგომიდან განდარბოთ სამხარეთლომ ბევრი საყურადღებო საბუთები დასწვოთ.

— ქ. ვსკოვი განსაკუთრებული კომისია გაგზავნა, რომელიც ისტორიისთვის ექსპედიციის ნიკოლოზ მეორის იქცხოვრების ცნობები უნდა შეგროვოს. „ნოვოე ვრემია“ გადმოცემით ყოფილ მფვე ნიკოლოზთან მძიერ დაბალივებზე

ლი ყოფილა თ-დ. სიზიარის ქალი, ექსმეფის სახელს კომისარმა მეფის მიერ თ-დ სიზიარის ქალისადმი მიწაწერი წერილი ჩივიდა ხელში. აი, სხვათა შორის რას ამბობს ნიკოლოზმა ამ წერილში: „ჩემ წასვლა შეუძლებელი გახდა, შენ ვეღარ გნახე, ქალაქში მდღღვარე ვაი, რომელიც ალბად სერიოზო გახდა. შობლოდ ღმერთმა იცის რითი გათავადე საქვე. მე ასეთი განსაცდელის დღე არ დამდომებ; ჩემს ერთგულებში ლაღატს ვხედე. დიდი მთავრები ყველა ჩემს წინააღმდეგ ამხედრებულან, პეტროგრადს და ცარსკოე სკოლაში ცხოვრება ვაძლდება, მინდა სამდე წავიდე და ცოტა ხანით მოვიხსენო.“

როგორთმა მთავრობამ განკარგულა მოხელე, გზათა მიმოსვლის უწყებაში რევიზია მოხდეს. ეს ზომა ვადაზიდე ვადმოხილვის საქმის მოსაგარებლად არის გამოიწვეული.

— რევილიუციის დღეებიდან რუსეთში ყოველ დღიურ და ყვირულ გაზეთების რიცხვი 100-ით გაღდებულა.

— რუმინის ასპარეზი მომქმედ ჯარმა სახელმწიფო სათათბიროში დღეეგარკია გაგზავნა. ჯარი ნდობა-პირიჩლებას უყნადეს ახალ მთავრობას და დემოკრატიულ რესპუბლიკას მოითხოვეს.

— „თავისუფლების ხესხის“ საქმე რუსეთში კარგად მიდის, პეტროგრადში სამ დღეში ყვირო პირებს 5 მილიონი მანეთზე მოუწერიათ ხელი.

— დროებითა მთავრობამ ხალხში უფასოდ დასარიგებულ მოწოდებათთვის 4 მილიონი მანეთი გადასდო.

— კერესკის აზრით დამფუძნებელ კრების არჩევნების მოახსენად საქაროა ხალხში სახელმწიფოებლო ფურტლების და რიგება.

— ჯერ ისევ ძველი რევიზიის დროს გაერცლებული იყო მრავალი ანკლოტიტებრი ამბები ნიკოლოზ რომანოვის უკუშობასა და მოუფერებლობის შესახებ. ენლა რუსეთის გაზეთები ვაღმარაგვეყნენ ერთს ცნობას, რომელიც ნათალად გვიჩვენებს, რომ ამ ნაკლს ხშირად ფრიად არა სასურველი შედეგი მოჰყვებოდა ხოლმე სახელმწიფოსთვის.

1912 წელს ქ. პოტსდამში (ბერლინის ახლოა) იმპერატორის ელტემში, ესტუმრა ნიკოლოზი, რომელსაც კაიზერმა ვითომდა სხვათა შორის, ასეთი კითხვა მისცა: „თქვენო უდიდესებულევა, ხომ არაფერი გვეყნება იმის წინააღმდეგ, რომ ოსმალეთის კორპუსის უფროსად სტამბოლში გენ. ფონ. სანდერსი დავინშროვი.“

ნიკოლოზს ამის წინააღმდეგ არაფერი აღმოსწენია და დასტურებო მითყობა მამდენიმე დღის შემდეგ ვილჰელმა რუსეთის მაშინდელ საგარეო მინისტრს გრაფ კოკოვიტს დაცინვის კოლოთი უკითხავე: „ვიც არის თქვენი სავარეო პოლიტიკის მწარმოებელი“. როდესაც კოკოვიტს ვაუტია, რამე იყო საქმე, მთაულობარკია მთავრობის წევრებისა, რასაც უნდევდა მოჰყვა ის, რომ მთავრობის სახელით მეფეს მოახსენა, რომ შემდეგში მინისტრების დაუთხოვად მან არაფრითა ნაბიჯი არ გადასდგას, ესე იგი ჩვენებულად რომ ესთქვათ „ვიგოვარი“ გაუკეთეს მეფეს.

ბ. მელიუკოვის განცხადება.

მელიუკოვი მოსკოვში კადეტთა კრებას დაესწრა. საგარეო პოლიტიკის შესახებ მელიუკოვმა ის აზრი გამოთქვა, რომ მთავრობის დეკლარაცია არ ნიშნავს მოკავშირეებთან დღეებულ ხელშეკრულებათგან გამოძინარე ვადღებულუბათა უარყოფას. ამიტომ სენარატულ ზავს რუსეთი არ შეკარავს. სრუტებისა და კონსტანტინეპოლის საკითხი ვადაწყდება ომის შედეგებთან ერთად. კონტრბუტივის შესახებ მელიუკოვმა სთქვა: იმ შემთხვევაში თუ ჩვენ ვაგვიარკვეთ, გერმანიისაგან მოითხოვით დარბეულ მხარეების აღდგენისათვის საჭირო ხარჯების ანაზღაურებას. მოკავშირეები კარგის თვალთუფარბენ დღევანდელ რუსეთში მომხდარ რევოლიუციას; მაგრამ მათ ევერდებდათ, რომ უიადურესი ელემენტები მოითხოვენ სენარატულ ზავს. მოკავშირეებს აწინებს აგრეთვე აგარაული უწყისიკობა.

იმედ, თითქოს გერმანიამ ადგილი ქონდეს არჩეულბას, უსაფუძვლოა იქ ისე არ ეტყობიან ვილჰელმს, როგორც აქ ჩვენ ვეპრობით ნიკოლოზ მეორეს. ფსტრაში მდგომარეობა სერიოზულია.

მელიუკოვი მოსკოვში კადეტთა კრებას დაესწრა. საგარეო პოლიტიკის შესახებ მელიუკოვმა ის აზრი გამოთქვა, რომ მთავრობის დეკლარაცია არ ნიშნავს მოკავშირეებთან დღეებულ ხელშეკრულებათგან გამოძინარე ვადღებულუბათა უარყოფას. ამიტომ სენარატულ ზავს რუსეთი არ შეკარავს. სრუტებისა და კონსტანტინეპოლის საკითხი ვადაწყდება ომის შედეგებთან ერთად. კონტრბუტივის შესახებ მელიუკოვმა სთქვა: იმ შემთხვევაში თუ ჩვენ ვაგვიარკვეთ, გერმანიისაგან მოითხოვით დარბეულ მხარეების აღდგენისათვის საჭირო ხარჯების ანაზღაურებას. მოკავშირეები კარგის თვალთუფარბენ დღევანდელ რუსეთში მომხდარ რევოლიუციას; მაგრამ მათ ევერდებდათ, რომ უიადურესი ელემენტები მოითხოვენ სენარატულ ზავს. მოკავშირეებს აწინებს აგრეთვე აგარაული უწყისიკობა.

ბასუნი პირელი და უკანასკნელი გ. დ. ფარდაშვილი.

სხვა და სხვა ანსაქმეანთა მწერას და სახელსი ცრუ მასწავლებელს.

ბ. ბ. იმ პასკილის საპსუბოდ, რომელიც „გლი ბაზილი“ სახელით მოთავსებული იყო თქვენის ხელის მოწერით 28 მარტის „ქუთაისის ცნობებს“ 475-ე ნუმერში და რომელიც ყოლის უწინარეს თქვენსად პირად ღრესებას სცემს ზარკს, საჭიროდ ვრას შემდეგი გავცნობით:

1) თქვენი მიმართული, რომ თქვენი იმედი ფეფტის მოხდენის შესახებ თქვენი „გლი ბაზილი“ სახელით მასწავლებელითა კრებზე არ ვაგმართლად, რად, რად თქვენი მიმართული თქვენგან უკვე გადაღებულ და ყველასთვის მომამტრებულ თემის. ხოლო, არ ვაგმართლად ვანსაკუთრებით იმ იმტომ, რომ თქვენი ანგარიში ვერ ვაუწეით საერთო მდგომარეობას; დღეს უკვე საზოგადოებამაქა და მსწავლებლებმა კარგად იცან ისეთი ტერმინების მნიშვნელობა, როგორცაა „ვიშეკრა“, „ვიწმენე“ და სხვა.

2) თქვენი გამოსვლა ერთობ დაკვიანდა, რადგან 25 მარტს მე წარუდგინე ქუთაისის მასწავლებელთა კავშირის გამ-

თემცა სენარატული ზავის შეკრა მას არ შეუძლია, რადგან ის გერმანიასთან შეკავშირებულა.

რუსეთი.

რა ხდება ადრესა? ქ. იალტის მდგომარეობა სერიოზული ხდება. ხალხში პონარქისებრი დიდ აგიტაციას ეწვეიან. კეკასიის მეფის ნაცულად ყოფილი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე მუდამდე ქალაქში სიტირბობს, ხალხთან სატურობს, ბუჩის ბიჭებს კონფეტებს ურიგებებს, შობლოდ მამადინებს პაპირასებს.

— მოსკოვის სახმედრო ოლების უფროსმა პოლკ. გრუზინოვმა მოთხოვა ყველასი პირი, რომელთაც სახმედრო ბეგრის მოხდაში შედავათი ჰქონდა და ქალაქის კვეშიში მახარებდა; ჯარში იქმნას ვაგზავნილი.

— პეტროგრადის პრევიტორთა შორის უთანამშრომლობით სტ. პირის რამე შეიკლ და სერიოზული ქალს. მოსკოვის პრევიტორთა დიდ უარადლებას იპყრობს ცნობალი ექრანდისტი ლობოვი.

რუსეთში დღის ამბით ემხადებინ 1 მაისის დღის შესახებდა.

— უფაში დაიწყო გლეხთა ყრილობა, რომელიც თანამდროვე კითხვებზე მოილაპარაკებს.

უცხოეთი.

მდღეგარება ბერლინი. „რუს. ვედ“. კონვენციონიდან ატოლიზენენ: აპარლი, ბერლინის მუშათა უბნებში მიტინგების გაიმართა. ორატორები ებებოდნენ სურსათისა და ზავის საკითხს. მიტინგში მრავალი დედაკაცი იღებდა მონაწილეობას. ხალხი ქალაქის შეუფაღისკენ გაემართა. იგი მილიადა უდროშოთ, მშვიდობიანად. ეს დემონსტრაციაც უკადრესმა ელემენტებმა მოაწყვეს და გამოიწვეულია პურის კერის შექმნილობა.

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ამ ბუნდოვან ცნობებიდან ძნელია ნათელი წარმოადგინის შედეგება. საყურადღებოა გაზეთების შემოკლებული კლარა. „ფორფერსტი“ ი სწერს: „კიოლის გაზეთი“ ს ცნობა, თითქოს „შეთანხმების სახელმწიფოები აგვტრების შემწეობით ხალხს აბდლებდნენ, რა თქმა უნდა, სიმართლეს მოკლებულია. მაგრამ შინაგანი არეულობა სასესებით არღვევს სოციალისტების მშვიდობიან მოღვაწეობას. ვისაც სინილისი აქვს და გონება უკრის, უნდა გითვალისწინოს თავისი მოქმედების შედეგები.“ „ხენნიციის ნმა ხალხისა“ სწერს: „მუშათა და ქალაქის მცხოვრებთა აბდლებება ფრად დილი. მუშათა წრეებში ამბობენ, ყოველი დამამშვიდებელი სტატია საქმეს შობლოდ კიდევ უფრო ამწევენს. ერთად ერთ ნამდვილ საშიშროებას დღევანდელი წარმოადგენს სურსათის საკითხი. ხალხს არა სწამს რა დაპირებას, მას აბრაზებს უსიტყვობა მთავრობისა, ეგვიზმი აგარაობება, რომელიც დღევანდელი სურსათის სჭაუნოსის საყვებელ დასარჯეს. ბუშები რომ შიშში ღობენ, ექვს ვარეშა, მაგრამ როგორ უნდა მიხებულან ვასკეპის, ეს კი არ ვიცი.“

ბასუნი პირელი და უკანასკნელი გ. დ. ფარდაშვილი.

სხვა და სხვა ანსაქმეანთა მწერას და სახელსი ცრუ მასწავლებელს.

ბ. ბ. იმ პასკილის საპსუბოდ, რომელიც „გლი ბაზილი“ სახელით მოთავსებული იყო თქვენის ხელის მოწერით 28 მარტის „ქუთაისის ცნობებს“ 475-ე ნუმერში და რომელიც ყოლის უწინარეს თქვენსად პირად ღრესებას სცემს ზარკს, საჭიროდ ვრას შემდეგი გავცნობით:

1) თქვენი მიმართული, რომ თქვენი იმედი ფეფტის მოხდენის შესახებ თქვენი „გლი ბაზილი“ სახელით მასწავლებელითა კრებზე არ ვაგმართლად, რად, რად თქვენი მიმართული თქვენგან უკვე გადაღებულ და ყველასთვის მომამტრებულ თემის. ხოლო, არ ვაგმართლად ვანსაკუთრებით იმ იმტომ, რომ თქვენი ანგარიში ვერ ვაუწეით საერთო მდგომარეობას; დღეს უკვე საზოგადოებამაქა და მსწავლებლებმა კარგად იცან ისეთი ტერმინების მნიშვნელობა, როგორცაა „ვიშეკრა“, „ვიწმენე“ და სხვა.

2) თქვენი გამოსვლა ერთობ დაკვიანდა, რადგან 25 მარტს მე წარუდგინე ქუთაისის მასწავლებელთა კავშირის გამ-

გეობას დაბეჭდვითი მოთხოვნა, რათა ყრილობის პრეგამაში შეეტანათ იმ გარემოებათა დეტალურად განხილვის კითხვა, რომელიც იყენენ მიზეზს ჩემი ორი წლის კონსტანტინე სახალხო მასწავლებლების ყოფილ დირექტორ ს. კ. ე. ვ. ნესვისთან. ამ კითხვამ მიიღო არა პირადი, არამედ ფართო საზოგადო ხასიათი. ამ კითხვის დეტალები რიცხვი შემაქვს აგრეთვე თქვენი პაროგენების და მოკლებულბა ექს დირექტორ ვიშნესკის მოღვაწეობასთან. წინადადება მიღებულია.

3) დაბეჭდვითი გეობით გამოძიებულ კომისიის ვადსკევი პაროგენების და მოკლებულბა ექს დირექტორ ვიშნესკის მოღვაწეობასთან. წინადადება მიღებულია.

4) თუ ხელი ჩაგვიარდათ რამე ფაქტური მასალა ჩემი საინსპექტორო მოღვაწეობის გასაშუქებლად, კეთილინებელი ასეთი მასალის წარდგენა გამოძიებულ კომისიაში ოლონდ ისე კი, რომ არ დაკვირდეს ფსევდონიმები, ან ანონიმები.

5) მომავალში ჩემთან საუბრას პრესის საშუალებით იმ იმედით, რომ ჩემგან იძულებითს პასუხს მიიღებთ, არ ვარჩეუთ; არავითარ პირად პოლემიკაში მონაწილემთან, ვიწმენებთან და მათ კომპანისთან მე არ ვაგრევი. მესალა ვერცა აშკარა უწინდისობით მიმართა პირადი კონკლამბით საზოგადოების ყურადღება შეგვებულბა მოვამოროთ ისეთ ამოკონებს, რომელსაც მომენტი თხოულბა.

6) გეობით შეგნოთ და უკეთ დასწავლებული უკარიანული ანდაზა, რომელიც ჩვენებურად ასე იქმნის: ნუ დამიხებენ მანამდე „გაპა“-ს, სანამ არ გადასტებიან.

7) ნაკლები ილაპარაკეთ თივისუფალი შოკლავი, რათა არ შეარტყნოთ იგი. მისი წარმოდგენა თქვენთვის ისევე ნათელია, როგორც სანდერის კუნძულების ღრაპოტა.

თქვენი გაუგებრობის გამო ხართ მასწავლებელი, თავის მორალს საქანცელო რომ საწერებლის ძირიდან სწეწით, ამიტომ თქვენ ყოველგვარი შკოლისათვის უცხო ხართ, ხოლო მომავალი შკოლისათვის—სრულიად უცხო!

საქართველოს თივისუფალი შკოლა

ს. ბუკუელს რაჭის მასრამიდ პირველ აზრილიდან

განახლება

მს. წულუკიძეების ბოპირის აბანოს მუშაობა. აბანოსთან არის, ცხრა მოწყობილი ოთახი ავანთყოფებისათვის და სუფთა საბანაო თეთრი ქვის ვანები. იქვე იზოვება ყოველგვარი საზოგადო მიმსვლელ ავანთყოფები ივანე სოხაძე.

ქიმიები.

ბ. ი. მკიბელი ელექტრონისა და სინათლის კაბინეტი. შინაგანი, ნერვებისა და ვენეროლო ავანთყოფათვის, ავანთყოფი მიიღებინ დილის 9—12 საათ. და საღ. 6—8 საათ. ალექსანდრეს ქ. საკუთარი ს. 7 თ.

ბ. ი. ახათიანი ღებულობს კალერ, ივენტილ და შინაგან სრულებით ავანთყოფებს ყოველდღე დილის 11—2 საათამდე, საღამოს 6—8 საათამდე პუშკინისა და ბალახანის ქ. კუთხე სახლი № 3 ტელეფონი № 101.

ყოლის უწინარეს სრულიად გათავისუფლებულია თივისუფალი ჩვეულებისაგან, რომელიც ამ რამდენსავე წელში დარგს ბ. ვიწმენებმა. თქვენ ალბათ დაყაბულდებით თქვენი ყოფილი პატრონისგან მიღებულ „კეთილსამტებობა“-ს დილობის.